

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	FAKULTETI JURIDIK
Titulli i lëndës:	E DREJTA KUSHTETUESE E KRAHASUAR
Niveli:	MASTER
Statusi lëndës:	OBLIGATIVE
Viti i studimeve:	3 + 2 (Semestri veror)
Numri i orëve në javë:	3
Vlera në kredi – ECTS:	5
Koha / lokacioni:	Amfiteatri i vogël
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.Dr.Arsim Bajrami & Prof.Dr.Murat Jashari
Detajet kontaktuese:	arsim_bajrami@hotmail.com, murat.jashari@uni-pr.edu, florentmuqaj@gmail.com, fortuna.haxhikadrija@gmail.com
Përshkrimi i lëndës	<i>Lënda E DREJTA KUSHTETUESE E KRAHASUAR ka për objekt studimi aspektin krahasues të sistemeve kushtetuese në botë. Kjo lënë në objektin e saj të studimit trajton organizimin dhe funksionimin e sistemeve kushtetuese, duke përdorur me theks të veçantë metodën krahasimore. Në kuadër të kësaj lënde studiohen dhe mësohen sistemet kryesore kushtetuese në botë duke filluar nga demokracitë më të avancuara deri tek ato tranzicionale, përfshirë edhe vendet në kriza.</i>
Qëllimet e lëndës:	<i>Kjo lëndë ka për qëllim që të familjarizoj studentët e studimeve master me pjesën teorike dhe praktikën e modeleve të qeverisjes në mënyrë të krahasuar. Qëllimi kryesorë është që në studentet të njoftohen me disa nga sistemet më karakteristike të qeverisjes, që janë bazë e studimit të të drejtës kushtetuese të krahasuar. Të kuptojnë në mënyrë më praktike funksionimin e demokracisë në sistemet e pastërta presidenciale, ato gjysmë-presidenciale dhe republikat parlamentare. Përveç kësaj përmes këtij kursi studentët do të kenë mundësi që më për së afërmi, në mënyrë sa më të detajuar të njihen me mënyrën e funksionimit të vendeve që do të jenë objekt diskutimi i këtij kursi</i>
Rezultatet e pritura të nxënies:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kuptojnë dhe njohin institucionet themelore juridike dhe politike të sistemeve që diskutohen dhe shtjellohen; 2. Të njohin në aspektin komparativ (krahasues sistemet kryesore të qeverisjes dhe kushtetutave të tyre) 3. Aplikojnë përvojat e fituara nga e drejta kushtetuese; 4. Zbatojnë njohuritë e tyre lidhur me të sistemet e caktuara të cilat i fitojnë gjatë procesit të ndjekjes së kursit; 5. Ti sendërtojnë këto njohuri, përmes mendimeve të shprehura në forma të ndryshme, sidomos ato të shkrimit akademik;

<i>6. Përcjellin të arriturat shkencore juridike dhe politike lidhur me karakteristikat e sistemeve të Qeverisjes</i>			
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	3	14 weeks	42
Ushtrime teorike/laboratorike	1	15	15
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	14	14
Ushtrime në teren			
Kollokfiime,seminare	3	3	9
Detyra të shtëpisë			
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	1	15	15
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	3	1	3
Projektet,prezantimet ,etj	1	10	10
Totali			138
Metodologjia e mësimdhënies:	<i>Metodologjia e mësimdhënies në lëndën modelet e qeverisjes do mbështetet në aplikimin e metodave bashkëkohore të mësimdhënies siç janë zbatimi i metodave interkative të mësimdhënies, puna ne grupe dhe përfshirja e studentëve në punime me shkrim, aplikimi i prezantimeve vizuale të materialeve si dhe simulimi i rasteve studimore si formë e suksesshme e punës praktike me studentë. Metoda e cila do të dominojë, për shkak të intensitetit të kursit do të jetë ajo e prezantimeve publike të studentëve, e cila njëherit do të jetë kriteri kryesor i vlerësimit në provimin përfundimtarë.</i>		
Metodat e vlerësimit:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vlerësimi i parë: 20% 2. Vlerësimi i dytë 20% 3. Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera 30% 4. Vijimi i rregullt 5% 5. Provimi final 25% 6. Total 100% 		

Literatura	
Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Sistemi Kushtetues i Republikës së Kosovës</i>, Arsim Bajrami, Prishtinë, 2011 2. <i>“Parlamentarizmi-aspekte krahasuese”</i>, Arsim Bajrami, 2010 3. <i>“Demokracia Parlamentare”</i>, Arsim Bajrami, Prishtinë, 2005 4. <i>“Draftimi i Kushtetutes”</i>, Arsim Bajrami, Prishtine, 2007 , 5. <i>Michael Rosenfeld and Andras Sajo “The Oxford Handbook of Comparative Constitutional Law”</i>, Oxford University Press, 2012, 6. <i>“Limiting Government: An Introduction to Constitutionalism”</i>, CEU Press, 1999 7. <i>“The Rule of Law (History, Theory and Criticism)”</i>, Pietro Costa et. al. Springer (2007) 8. <i>“Politikat Krahasuese”-John.H.Burnet, Suzane Ogden, John.P.Tumar, Loërence.K.Mayer, 2004.</i> 9. <i>“E Drejta Kushtetuese”</i>, Kurtesh Salju, Prishtinë, 2004; 10. <i>“Sistemi Parlamentar”</i>, Luan Omari,Tiranë, 2000 11. <i>“E Drejta Kushtetuese” Luan Omari dhe Aurela Anastasi, Tiranë. 2010</i> 12. <i>“Politika dhe Qeverisja e Shteteve të Bashkuara të Amerikës” Zenun Halili, , Prishtinë 2006</i> 13. <i>“Përmbledhje kushtetutash”</i>, Tranë, 1995. 14. <i>Kushtetuta e Republikës së Kosovës, 2008</i> 15. <i>Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë</i>
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.oefre.unibe.ch/lae/icl/ 2. [përmbledhje e kushtetutave në versionin anglisht dhe materiale relevante në të drejtën kushtetuese] 3. http://www.lexisnexis.com [burim juridike, artikuj nga revistat e universiteteve amerikane dhe materiale të dobishme në lëmin e drejtësisë]. 4. http://www.venice.coe.int/site/interface/english.htm. Komisioni i Venecias për demokraci ofron të dhëna të dobishme në lëmin e drejtësisë kushtetuese, të drejtave të njeriut, demokracisë dhe procesit zgjedhor dhe federalizmit.
Plani i dizajnuar i mësimi:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
Hyrje	Njoftimi me programin dhe metodat e punës
Java e dytë:	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemi Amerikan i Qeverisjes

Java e tretë:	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemi i Qeverisjes në Angli
Java e katërt:	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemi Zviceran • Sistemi Francez
Java e pestë:	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemi Italian dhe karakteristikat • Sistemi Gjerman
Java e gjashtë:	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemi kushtetues në Kanada
Java e shtatë:	Vlerësimi i parë
Java e tetë:	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemet kushtetuese në Evropën Juglindore: Sllovenia, Kroacia, Bosnja dhe Hercegovina
Java e nëntë: Institucionet	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemet kushtetuese në Evropën Juglindore: Shqipëria, Maqedonia, Mali i Zi
Java e dhjetë:	<ul style="list-style-type: none"> • Prezantimet e studentëve
Java e njëmbëdhjetë:	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemet kushtetuese në vendet Nordike: Danimarka, Suedia, Norvegjia
Java e dymbëdhjetë:	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemet kushtetuese të vendeve Latino-Amerikane, karakteristikat kryesore
Java e trembëdhjetë:	<ul style="list-style-type: none"> • E ardhmja dhe tendencat e zhvillimit të së drejtës kushtetuese të krahasuar
Java e katërmëdhjetë:	<ul style="list-style-type: none"> • Përgatitja për kollokviumin e dytë

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Personeli akademik duhet të reflektojë një standard të lartë të integritetit personal e profesional gjatë veprimtarisë së punës, duke zbatuar kuadrin ligjor përkatës, për t'u siguruar që procesi i punës kryhet në mënyrë transparente dhe të përgjegjshme.</i> • <i>mësimdhënësi duhet t'i njoftojë studentët lidhur me të drejtat dhe detyrimet e tyre gjatë vitit akademik dhe me kodin e mirësjelljes,</i> • <i>të bëhet realizimi i papenguar i ligjëratave në atë mënyrë që të respektohet orari i ligjëratave,</i> • <i>Kopjimi gjatë provimit dhe çdo lloj plagjiati janë rreptësisht të ndaluara.</i> 	